

žvarkstināt, -inu, -ini, -ina, pag. -ināju; trans. *Panākt, būt par cēloni, ka (kas) vairākkārt žvarkst.* Ž. vārtus. □ ..suns nupat stipri ierējās.. Tagad smilkst, lien būdā iekšā un ārā, katru reizi žvarkstinādams ķēdi. Gulbis 3, 170.

žvarkstoņa, -as, s.; parasti vsk. *Ilgstošu nepārtrauktu trokšņu kopums* → *žvarkstēt*.

žvarksts, -a, v. *Griezīgs troksnis, kas rodas, piemēram, metāla priekšmetiem saskaroties citam ar citu, atsitoties pret ko.* □ Lieltirgotavas parastā čala; kases aparātu žvarksti.. Cīņa 83, 166, 2. Jaunākā grozīja tranzistora uztvērēja pogu un kā ložmetēja kārtu izlaida jucekliģu skaņu žvarkstu.. Lāms 4, 6. ..vēju sviestās krusas žvarksti un lietus šmiksti vairs neliek drebēt un čokurā rauties.. Andersone 1, 131.

žvaukstēt, parasti 3. pers., žvaukst, pag. žvaukstēja; intrans. *Radīt paskaļu, švikstošu troksni (piemēram, par priekšmetu, kas vilkšanas kustībā saskaras ar ko).* Tramvaja vadi žvaukst.

žvaukstoņa, -as, s.; parasti vsk. *Ilgstošu nepārtrauktu trokšņu kopums* → *žvaukstēt*.

žvaukt, izsauk.; parasti savienojumā «žviukt, žvaukt». *Lieto, lai atdarinātu ātru, īslaicīgu kustību, arī īsu sitienu, kritiena troksni.*

žvidzināt, -inu, -ini, -ina, pag. -ināju; trans. *Radīt skarbu, švikstošu troksni, ātri vicinot ko samērā tievu, arī strauji virzot ko pa gaisu.* □ Kad Bēka skaidro, tad jāstāv klusu un dakšu arī nedrīkst žvidzināt. Tā būtu nevērība pret stāstītāju un audzītēvu. Hānbergs 1, 78. Divos mešanas sektoros raženi vīri žvidzināja granātas.. Sports 80, 146, 4. // intrans. □ Zirdziņš tecēja sīkiem riksīšiem pa smilšaino ceļu; iekšāsēdētājs.. nemitīgi raustīja grožus, šmaukstināja lūpām un žvidzināja ar pātagu. Birznieks-Upītis VI, 220.

žvīgot, parasti 3. pers., -o, pag. -oja; intrans. *Virzoties un saskaroties ar ko, radīt samērā augstas, ilgstošas skaņas (par gaisa plūsmu).* □ Neskaitāmajos zaru spraišļos un spraislišos pat rāmā laikā klusi žvīgo gaisi.. Caune 2, 21. Bet, pumpuros kad maija vēji žvīgo, Sauc slepus ilgas tālu mežos mūs.. Breikšs 1, 90. ..paviziniet ar motociklu tā, lai vējš gar ausīm žvīgo, — un viņš jau ir laimīgs. Pad J 82, 114, 2.

žvīks, izsauk.; parasti savienojumā «žvīks, žvāks». *Lieto, lai atdarinātu ātru kustību, skrējienu, arī kritiena, sitienu troksni.*

žvīkstēt, parasti 3. pers., žvīkst, pag. žvīkstēja; intrans. *Radīt paskarbu, švikstošu troksni (piemēram, par priekšmetiem, kas ātrā kustībā saskaras ar ko); atskanēt šādam troksnim.* □ Viņi skrēja. Zeme dunēja zem kājām, zari cirtās sejā un žvīkstēja.. Kurcijs 4, 268. Pirmajā mirklī viņš neattapās.., kādēļ jaunā Akmaņa pātaga tā žvīkst gar viņa seju. Fimbbers 1, 101. Nu izceļas briesmīgs cīniņš: zobeni žvīkstēdami žvīkstēja.. LTP 239. ..viņš raksta, ka spalva žvīkst.. Sudrabu E 3, 450.

žvīkstiens, -a, v. *Īslaicīgs vienreizējs troksnis* → *žvīkstēt*. Pātagas ž.

žvīkstināt, -inu, -ini, -ina, pag. -ināju; trans. *Panākt, būt par cēloni, ka (kas) vairākkārt žvīkst.* Ž. zobenu.

žvīkstoņa, -as, s.; parasti vsk. *Ilgstošu nepārtrauktu trokšņu kopums* → *žvīkstēt*.

žvindzēt, parasti 3. pers., žvindz, pag. žvindzēja; intrans. *Radīt paskarbu, sīcošu troksni (par priekšmetiem ātrā kustībā); atskanēt šādam troksnim.* □ Nikni viņš, sviedriem plūstot, cirta bērza celmā, tā ka baltās skaidas žvindzēdamas vien skrēja pašam gar galvu. Saulietis II, 167. Vits atgrūž vaļā durvis uz kūti, iekar spaiņus kaut kādos āķos un stieplēs, un tie žvindzēdami aizslīd līdz pašam pēdējam aizgaldam. Indrāne 5, 38. ..kā lingā laists, Žvindz akmens asais upei pāri.. Medenis 2, 89.

žvindzoņa, -as, s.; parasti vsk. *Ilgstošu nepārtrauktu trokšņu kopums* → *žvindzēt*.

žvingulis, -ļa, v.; sar. *Alkohola izraisīts reibums.* □ Šodien, kā par brīnumu, Jēzups bija valodīgs, .. to [mēli], protams, bija atraisījis žvingulis galvā. Dorbe 6, 89. Tēvs bijis mazā žvingulī, jo citādi diez vai brauktu [ciemos], un pulksteni jau noteikti nepirktu — tas tolaik maksājies bargu naudu. Pūrs 6, 68. ..Nebēda padomāja un izmeta kā ogu, tad, juzdams mazu žvinguli, tecīņus vien laidās no kapsētas ārā. Pasaules sp I, 449.

žvīnkstēt, parasti 3. pers., žvīnkst, pag. žvīnkstēja; intrans. *Radīt augstu, parasti spalgu, troksni (piemēram, par metāla priekšmetiem, stikliem, tiem kritot, plīstot u. tml.); atskanēt šādam troksnim.* Ausis (arī ausis) žvīnkst (arī dūc, zvana, dun, šalc, rūc, šnāc) — *saka, ja šķietami dzird skaņas (dažu slimību, noguruma vai spēcīga pārdzīvojuma ietekmē).* □ Žvīnkstēdamas satrūka telefona stieples, pāris stabu nogāzās.. Lācis 15, 195. ..spainis žvīnkstēdams aizripo.. Svīre 2, 68. Puiši, lūk, izkaptīm žvīnkstot, vālos gāž zāles un ziedus.. Kar 59, 7, 95. ..sānos sāka durt kā ar neasu naglu, ausis žvīnkstēja, gar acīm tumsā reizēm nomirgoja zaļgandzelteni raibumi, dvaša rāvās ciet. Upītis 4, 410.

žvīnkstoņa, -as, s.; parasti vsk. *Ilgstošu nepārtrauktu trokšņu kopums* → *žvīnkstēt*.

žvirkstēt, parasti 3. pers., žvirkst, pag. žvirkstēja; intrans. *Radīt skarbu, griezīgu troksni (parasti par maziem, cietiem priekšmetiem, kas tiek spiesti vai berzējas gar ko); atskanēt šādam troksnim.* □ Grants žvirkst zem šaurajām riteņu riepām.. Andersone 1, 103.

žvirkstoņa, -as, s.; parasti vsk. *Ilgstošu nepārtrauktu trokšņu kopums* → *žvirkstēt*.

žviukt, izsauk.; parasti savienojumā «žviukt, žvaukt». *Lieto, lai atdarinātu ātru, īslaicīgu kustību, arī īsu sitienu, kritiena troksni.* □ Brempelis: Tu jau zini, kad es ķeros pie kādas lietas, tad iet ātri — žviukt, žvaukt un gatavs! A Eglītis 1, 163.